

Załącznik do Uchwały Nr 776/153/12
Zarządu Województwa Mazowieckiego
z dnia 24 kwietnia 2012 r.

SPRAWOZDANIE

**Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2011 ROK**

Warszawa 2012

WPROWADZENIE

„Roczny program współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2011 rok” uchwalony został przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą Nr 175/10 z dnia 8 listopada 2010 roku. Program był dwukrotnie nowelizowany:

- 1) uchwałą Nr 3/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z 31 stycznia 2011 roku;
- 2) uchwałą 94/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z 11 lipca 2011 roku.

Głównym powodem obu nowelizacji było zwiększenie w budżecie województwa środków na zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym, a przez to możliwość rozszerzenia katalogu zadań publicznych planowanych do zlecenia organizacjom pozarządowym. Projekt Programu tworzony w drugiej połowie 2010 r. oparty został na ostrożnych prognozach sytuacji budżetowej województwa mazowieckiego w 2011 roku. W związku z wygospodarowaniem przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w trakcie roku dodatkowych środków możliwe było przeznaczenie ich na współpracę z sektorem pozarządowym. Styczniowa nowelizacja Programu dotyczyła rozszerzenia katalogu zadań publicznych planowanych do realizacji w obszarach:

- 1) sport, kultura fizyczna i ratownictwo (rozszerzenie priorytetu 1, dotyczącego upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz dodanie priorytetu 2, dotyczącego ratownictwa i ochrony ludności),
- 2) promocja zdrowia i polityka społeczna (rozszerzenie priorytetu 4, dotyczącego wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz dodanie priorytetu 5, dotyczącego działań na rzecz poprawy warunków życia ludzi starszych).

Lipcowa nowelizacja Programu dotyczyła włączenia do realizacji zadań publicznych z obszaru kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz turystyki. Łączna wysokość środków przeznaczona na realizację programu współpracy w 2011 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wynosiła więc 14 405 000 zł (bez uwzględnienia środków z PFRON). Uwzględniając środki przekazane przez PFRON w konkursach ofert oraz w ramach tzw. „małych dotacji” udzielanych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na zlecenie zadań organizacjom pozarządowym przeznaczona została kwota 19 256 337 zł. Dodatkowo na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podmiotom trzeciego sektora przekazane zostały dotacje w kwocie 4 063 200 zł. Na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Samorząd Województwa Mazowieckiego przekazał kwotę 4 958 000 zł na realizację Samorządowego Programu Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim „OSP 2011”.

Nadrzędnym celem współpracy organów Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2011 roku było lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców regionu. Celami szczegółowymi współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami były m.in.:

- 1) kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w regionie poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw lokalnych, wsparcie aktywności obywatelskiej mieszkańców Mazowsza, umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję; promocję postaw obywatelskich i prospołecznych, przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu;
- 2) zwiększenie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na kreowanie polityki społecznej i gospodarczej w Województwie Mazowieckim oraz realizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego
- 3) poprawa jakości życia obywateli województwa, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych, w szczególności w zakresie zdrowia, pomocy społecznej, edukacji, kultury, aktywności fizycznej – sportu i turystyki;
- 4) integrowanie środowisk kombatanatów i osób represjonowanych;

- 5) integracja podmiotów kreujących politykę lokalną w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy;
- 6) włączenie zainteresowanych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego do realizacji programów służących rozwojowi województwa;
- 7) wzmocnienie pozycji organizacji i zapewnienie im równych z innymi podmiotami szans w realizacji zadań publicznych, przez wspieranie oraz powierzanie im zadań, z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację.

Program współpracy na 2011 rok wyznaczał ramy współpracy dla departamentów i kancelarii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych województwa mazowieckiego, prowadzących z sektorem pozarządowym współpracę głównie pozafinansową.

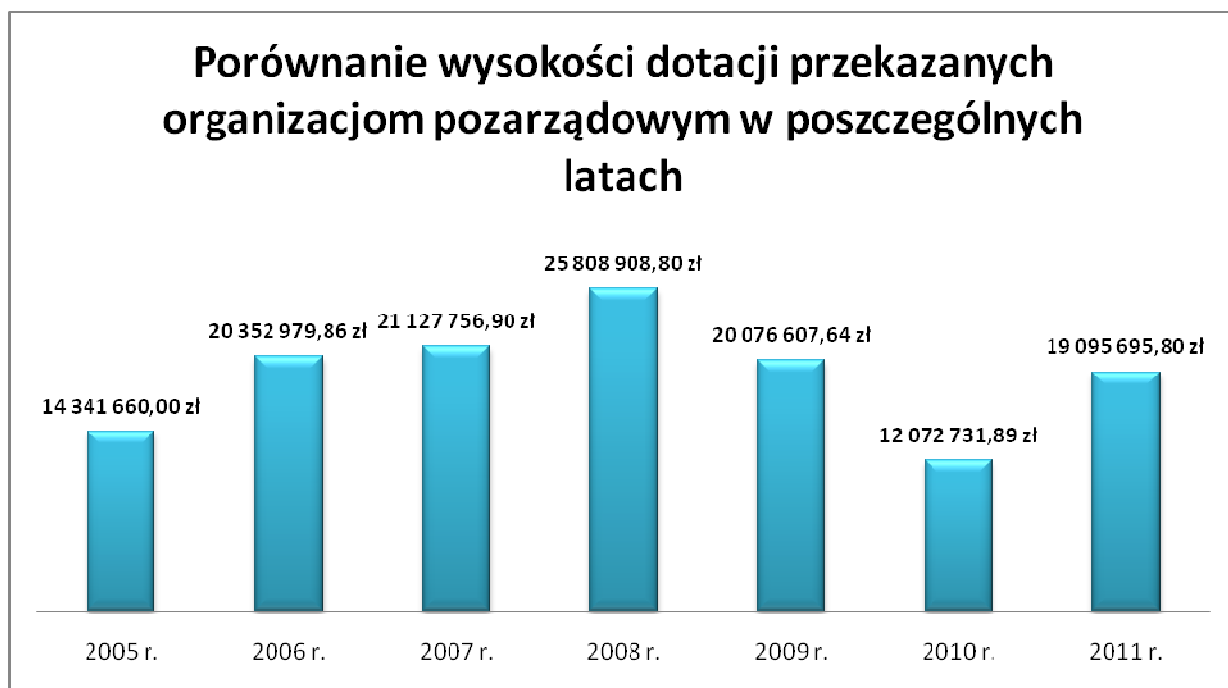
Współpraca samorządu i organizacji pozarządowych, oprócz tradycyjnie realizowanych przedsięwzięć, obejmowała również inicjatywy nowe, w tym obchody Europejskiego Roku Wolontariatu poprzez przeprowadzenie konkursów: „Mazowieckie Barwy Wolontariatu” oraz „Organizacja Przyjazna Wolontariuszom”. Rok 2011 to także włączenie sektora pozarządowego w kształtowanie długofalowych polityk i programów wojewódzkich, w tym rozpoczęcie prac nad aktualizacją *Strategii Województwa Mazowieckiego*, opracowanie *Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015*, *Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016*, *Mazowieckiego Programu Zdrowia Psychicznego* oraz *Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2012-2015*. W roku 2011 odbyło się również pięć posiedzeń Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, powołane zostały również nowe ciała kolegialne, w których zasiadają przedstawiciele organizacji pozarządowych, m.in. Mazowiecka Rada Zdrowia Psychicznego, Komitet Wdrażający Strategię rozwoju turystyki województwa mazowieckiego na lata 2007-2013 czy zespół ds. opracowania *Regionalnego Wieloletniego Planu Upowszechniania i Promocji Ekonomii Społecznej na Mazowszu oraz Rozwoju Instytucji Sektora Ekonomii Społecznej i jej Otoczenia na Mazowszu*.

Szczegółowy zakres współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego został opisany w dalszej części sprawozdania z podziałem na współpracę finansową i pozafinansową.

WSPÓŁPRACA FINANSOWA

Po trudnym dla budżetu województwa mazowieckiego roku 2010 w roku 2011 Samorząd Województwa Mazowieckiego podejmowała działania zmierzające do zwiększenia kwoty środków finansowych przeznaczonych z budżetu województwa na zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym. W II połowie roku wygospodarowane zostały dodatkowe środki pozwalające na ogłoszenie dodatkowych konkursów ofert. Zwiększyła się również w stosunku do roku ubiegłego kwota środków przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Do organizacji pozarządowych trafiły również środki związane z ochroną zabytków oraz wsparciem działalności Ochotniczych Straży Pożarnych.

W związku z powyższym w roku 2011 kwota środków przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację priorytetowych zadań publicznych województwa mazowieckiego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyniosła **19 095 695,80 zł**. Porównując do roku 2010 była to kwota większa o **7 022 963,91 zł**. Dodatkowo na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podmiotom trzeciego sektora przekazane zostały dotacje w kwocie **4 063 200 zł**. Na zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego Samorząd Województwa Mazowieckiego przekazał kwotę **4 958 000 zł** na realizację Samorządowego Programu Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim „OSP 2011”.

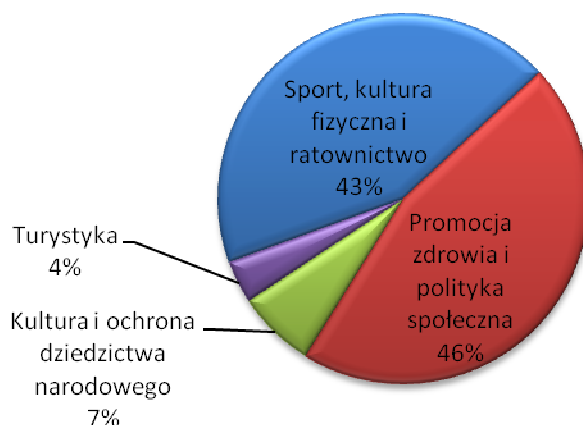
Zestawienie danych liczbowych dotyczących konkursów ofert w roku 2011:

Obszar współpracy	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert	Kwota przeznaczona na realizację zadań w ramach ogłaszanych konkursów ofert	Liczba ofert, które złożono w ramach otwartych konkursów ofert	Liczba podmiotów które złożyły oferty	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
Sport, kultura fizyczna i ratownictwo	1	8 060 000,00	370	226	143	99	8 060 000,00	8 007 046,20
Promocja zdrowia i polityka społeczna	10	9 196 337,00	892	586	358	204	9 043 852,80	8 382 605,29
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1	1 300 000,00	319	208	121	93	1 300 000,00	1 258 270,28
Turystyka	2	700 000,00	107	72	48	33	691 843,00	685 238,80
RAZEM	14	19 256 337,00	1688	1092	670	429	19 095 695,80	18 333 160,57

W tym w ramach tzw. „małych dotacji” w związku z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

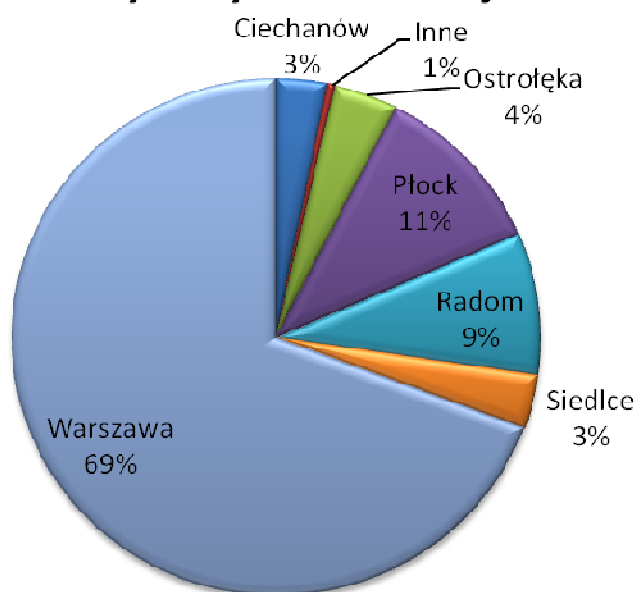
Obszar współpracy	Liczba ofert, które złożono na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba zawartych umów	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
Promocja zdrowia i polityka społeczna	74	37	344 980,50	337 504,83

Alokacja środków na poszczególne obszary współpracy

Przeanalizowany został również udział poszczególnych subregionów województwa w wykorzystaniu dotacji. Wyznacznikiem do przypisania dotacji do danego subregionu był adres siedziby organizacji realizującej zadanie. W podziale na subregiony Województwa Mazowieckiego podział dotacji kształtuje się następująco:

Udział subregionów województwa w wykorzystaniu dotacji

W podziale na subregiony Województwa Mazowieckiego kwotowy podział dotacji kształtuje się następująco:

Ciechanów – 566 278,75 zł
 Ostrołęka – 718 496,25 zł
 Plock – 2 009 718,11 zł

Radom – 1 623 920,06 zł
 Siedlce – 615 628,94 zł
 Warszawa – 12 710 826,09 zł
 Inne – 88 292,37 zł

Polityka społeczna i promocja zdrowia

Na realizację zadań w formie dotacji w konkursach ofert przekazano łącznie kwotę **8 363 515,76 zł**, z czego wykorzystano **8 045 100,46 zł**. Dodatkowo w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. małe dotacje) w ramach dotacji przekazano łącznie **kwotę 344 980,50 zł**, z czego wykorzystano **337 504,83 zł**. Poniższa tabela przedstawia alokację środków na poszczególne priorytety i zadania.

I.p.	Nazwa priorytetu	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1.	Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	79	78	2 684 111,00	2 668 152,39
2.	Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii	18	18	342 840,00	341 042,55
3.	Działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu	19	19	350 000,00	343 658,48
4.	Działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu	236	134	5 601 941,8	4 964 836,24
5.	Działania na rzecz poprawy warunków życia ludzi starszych	6	6	45 000,00	44 915,63

Priorytet 1 Działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Rezultaty współpracy finansowej

Profilaktyka alkoholowa realizowana była poprzez programy profilaktyczno-terapeutyczne w formie: interdyscyplinarnych warsztatów w postaci musicalu, warsztatów rozwoju osobistego, zorganizowanie grup terapeutycznych, przeprowadzenie prelekcji, treningu interpersonalnego i intrapsychnicznego, koncertu profilaktycznego. Zorganizowano czas wolny bez używek dla dzieci i młodzieży poprzez zajęcia sportowo-rekreacyjne i kulturalno-oświatowe promujące zdrowy styl życia, zajęcia pobudzające i rozwijające zainteresowania (dziennikarskie, informatyczne, teatralne, plastyczne, fotograficzne, wycieczki do placówek kultury) oraz kształtujące właściwe postawy społeczne i uświadamiające negatywne skutki spożywania alkoholu (konkursy profilaktyczne, wykłady, konferencje). Wsparto świetlice socjoterapeutyczne, w których dzieci i młodzież uczestniczyły w zajęciach profilaktycznych

i środowiskowych (zajęcia wyrównawcze, rozwijające zdolności, zajęcia ruchowe, wycieczki do placówek kultury, na basen, wycieczki rowerowe, biwaki, konsultacje psychologiczno-pedagogiczne indywidualne i grupowe). Zrealizowano programy wspierające ofiary przemocy w rodzinie w formie terapii grupowej, porad prawnych, warsztatów nt. budowania i rozwoju potencjału kobiecości, warsztatów umiejętności wychowawczych dla matek, warsztatów antystresowych i relaksacyjnych, zajęć socjoterapeutycznych, reedukacyjnych i bajkoterapii dla dzieci, udzielenia porad lekarza specjalisty ds. dziecka krzywdzonego. Przeprowadzono zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie, zorganizowano szkolenia dla rodziców, zapoznające z działalnością portali społecznych, z najczęściej występującymi zjawiskami e-agresji w Internecie, z programami wspomagającymi kontrolę rodzicielską w sieci, przeprowadzono trening zastępowania agresji, zajęcia z psychologiem dla dzieci i młodzieży zapobiegające agresji rówieśniczej. Zorganizowano wypoczynek letni w atrakcyjnych miejscowościach z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych skutkami alkoholizmu.

W ww. programach udział wzięło łącznie 10 830 osób. W wyniku zrealizowanych działań uczestnicy nabyli i rozwinęli umiejętności chroniące przed sięgnięciem po alkohol, ukształtowali aktywne i prozdrowotne postawy życiowe, ciekawie i bezpiecznie spędzili wolny czas, pobudzili swoje zainteresowania, zmienili postawy i przekonania na temat szkodliwości spożywania alkoholu i stosowania przemocy; udzielono niezbędnej pomocy specjalistycznej, wdrożono programy edukacyjno-korekcyjne dla sprawców przemocy w rodzinie, stworzono system działań profilaktycznych w miejscu zamieszkania dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono 14 programów edukacyjno-profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia dla 4 561 osób, wsparto 27 świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych, klubów młodzieżowych, które objęły opieką 1 731 dzieci i młodzieży, zorganizowano 19 programów zapobiegających przemocy w rodzinie i agresji rówieśniczej dla 1 864 osób, 2 674 dzieci i młodzieży skorzystało z programu profilaktyczno-terapeutycznego podczas letniego wypoczynku.

Najciekawsze inicjatywy

Zadanie pn. Wspieranie i realizacja programów obejmujący organizację czasu wolnego - bez używek (np. programy sportowe, rekreacyjne, kulturalne) pod nazwą własną „Czar tworzenia, czyli jak zdrowo żyć” zrealizowane przez Stowarzyszenie Pro-Impuls z siedzibą w Pionkach.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono zajęcia w trzech sekcjach tematycznych - dziennikarskie, informatyczne i taneczne, ponadto wyrównywanie braków edukacyjnych oraz zajęcia profilaktyczne wg programu „Siedem kroków”. Program oprócz zajęć ściśle dotyczących poszczególnych grup zakładał spójność i współpracę wszystkich sekcji. Zorganizowano wyjazd do Krakowa w celu spotkania z dziennikarką i zwiedzenia miasta, z którego grupa dziennikarska przeprowadziła wywiad, a na podstawie otrzymanego folderu informacyjnego stworzyła scenariusz i nakręciła film o Krakowie przy pomocy grupy informatycznej. Otrzymała się wycieczka do Teatru Muzycznego „ROMA” na spektakl, który stanowił inspirację dla grupy tanecznej, natomiast grupa dziennikarska napisała recenzję, którą grupa informatyczna opracowała i opublikowała na stronie internetowej.

Projektem objęto 48 osób. Uczestnicy nauczyli się spędzać wolny czas bez używek, nabyli umiejętność pracy w grupie, odkryli i rozwinęli swoje zdolności, wzmocnili poczucie własnej wartości i wypracowali postawę asertywną.

Priorytet 2 Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii

Rezultaty współpracy finansowej

Profilaktyka narkotykowa realizowana była poprzez przeprowadzenie zajęć edukacyjnych, utworzenie systemu wzajemnej pomocy w zakresie działań profilaktycznych w środowisku szkolnym pomiędzy

nauczycielami i uczniami, interaktywne spektakle dramowo-teatralne realizowane przez grupę pedagogów-terapeutów, przeprowadzenie treningów asertywności i kontroli złości. Zrealizowano program postrehabilitacji społecznej absolwentów ośrodków leczenia uzależnień, zamieszkujących w mieszkaniu readaptacyjnym. Przeprowadzono profilaktyczno-edukacyjny program zajęć dla dzieci oraz ich rodziców, warsztaty teatralne, zajęcia sportowe i informatyczne jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego, przeprowadzono cykl szkoleń dla liderów, studentów, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, policjantów, kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zrealizowano program kulturalny i integracyjny poprzez koncerty i spektakle profilaktyczne, konkursy wiedzy o narkotykach i narkomanii, HIV/AIDS, wycieczki krajoznawcze.

W programach wzięło udział 4 104 osoby. W wyniku realizowanych działań dzieci, młodzież i osoby dorosłe uczestnicząc w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii podnieśli poziom wiedzy na temat substancji psychoaktywnych, narkotyków i narkomanii; osoby uzależnione oraz/lub zakażone HIV/chore na AIDS i ich rodziny otrzymały niezbędne wsparcie psychologiczne w postaci zajęć indywidualnych i grupowych, przeszkolono kadrę bezpośrednio zajmującą się problematyką narkomanii.

Najciekawsze inicjatywy

Zadanie pn. Wspieranie i realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz problematyki HIV/AIDS dla młodzieży pod nazwą własną „Młodzieżowe Ochotnicze Pogotowie Rówieśnicze (MOPR)” zrealizowane przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział Terenowy w Warszawie.

Zadanie polegało na utworzeniu Młodzieżowego Ochotniczego Pogotowia Rówieśniczego jako systemu wzajemnej pomocy w zakresie działań profilaktycznych w środowisku szkolnym pomiędzy rówieśnikami oraz nauczycielami i uczniami, obejmującego 14 warszawskich szkół. W ramach projektu wybrano i przeszkolono 14 animatorów z każdej szkoły, zorganizowano punkty konsultacyjnych w szkołach, treningi psychoedukacyjne i rozwojowe dla animatorów, seminaria superwizyjno-warsztatowe. Zadaniem animatorów było przeprowadzenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki. Zorganizowano 2-dniowe seminarium podsumowujące dla liderów. Utworzono młodzieżową grupę wsparcia prowadzoną przez psychologa. Zorganizowano imprezy integracyjne, stoiska informacyjne z plakatami i ulotkami, utworzono anonimową skrzynkę kontaktową.

W projekcie uczestniczyło bezpośrednio 178 osób.

Uczestnicy zwiększyli swoją wiedzę na temat narkotyków i narkomanii, zyskali praktyczną wiedzę na temat systemu pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem i metod pracy z osobą uzależnioną, nastąpiła aktywizacja lokalnych środowisk szkolnych w zakresie wolontariatu i profilaktyki, utworzono system pomocy rówieśniczej.

Priorytet 3 Działania na rzecz poprawy warunków życia ludzi starszych

Rezultaty współpracy finansowej

W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowane były działania takie jak: konsultacje prawnika, pracownika socjalnego, psychologa, przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych (psychodrama, arteterapia, muzykoterapia, choreoterapia), prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, organizowanie zajęć informatyczno-matematycznych, wyrównawczo-edukacyjnych, plastycznych, sportowych, warsztatów aktywizacji zawodowej, konsultacji indywidualnych z doradcą zawodowym, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, dożywiania, organizowanie wyjść do placówek kultury, imprez i zabaw integracyjnych. W programach wzięło udział 3 065 osób.

W wyniku przeprowadzonych działań zaktywizowano i wsparto osoby dotknięte lub zagrożone różnymi formami wykluczenia społecznego, udzielono niezbędnej pomocy osobom potrzebującym, w trudnej sytuacji życiowej.

Najciekawsze inicjatywy:

Zadanie pn. Wspieranie grup szczególnego ryzyka zagrożonych dezintegracją społeczną i zawodową ze szczególnym uwzględnieniem osób bezdomnych pod nazwą własną „Patent na aktywność” zrealizowane przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Emocjonalnymi „SPOZA” .

Beneficjenci projektu brali udział w warsztatach aktywizacji zawodowej, skorzystali z konsultacji indywidualnych ze specjalistami m.in. z doradcą zawodowym, psychologiem, prawnikiem, pracownikiem socjalnym, doradcą biznesowym. Przeszli kurs podstaw obsługi komputera, a także skonstruowali indywidualne plany działania. Program przyczynił się do wzmocnienia poczucia wartości i kontroli nad własnym życiem u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Stanowił dla nich szansę rozwoju własnych zdolności a także nabycia nowych umiejętności oraz wiedzy z zakresu poruszania się na rynku pracy. Program adresowany do 46 osób.

Priorytet 4 Wspieranie samorządów lokalnych w działaniach na rzecz ograniczania zjawiska ubóstwa osób i rodzin

Rezultaty współpracy finansowej

W ramach promocji twórczości osób niepełnosprawnych zorganizowano 3 wystawy prac plastycznych, utworzono dwie galerie internetowe, odbyły się dwa przeglądy twórczości; zaprezentowano dwie sztuki teatralne oraz przedstawienie kukiełkowe, podczas imprez kulturalnych zorganizowano 10 warsztatów artystycznych z pokazami prac; zorganizowano konkurs plastyczny, turniej sportowy oraz opublikowano 8 artykułów prasowych i wydano 1706 kalendarzy.

Zrealizowano 4 programy edukacyjne kształtujące pozytywny wizerunek osoby niepełnosprawnej dla 3 388 dzieci i młodzieży.

Zrealizowano 19 projektów szkoleniowych podnoszących wiedzę i kompetencje kadry oraz wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi, w których uczestniczyło 800 osób; 16 projektów składających się z wykładów oraz warsztatów, których adresatami byli rodzice i opiekunowie osób niepełnosprawnych. Zorganizowano kurs nauki języka migowego, który ukończyło 108 osób – opiekunów, nauczycieli i wolontariuszy. Ogółem w przeprowadzonych szkoleniach, kursach i warsztatach udział wzięło około 1200 osób.

Zrealizowano 18 projektów dotyczących poradnictwa, w ramach 17 uruchomiono punkty porad dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w których udzielano porad psychologicznych, prawnych, informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego. Z usług skorzystało ponad 1500 osób z czego 1300 to osoby niepełnosprawne.

Zorganizowano 137 imprez wspierających aktywność osób niepełnosprawnych, w tym: 27 imprez okolicznościowych (m.in., Mikołajki); 51 imprez rekreacyjno – turystycznych (półkolonie, spotkania integracyjne, festyny, wyjazdy turystyczne), 39 imprez o charakterze kulturalnym (koncerty, występy artystyczne, wystawy, warsztaty artystycznych, plenery malarskie i fotograficzne); 20 imprez sportowych. W imprezach uczestniczyło przeszło 11 tys. osób, w tym ok. 55% stanowiły osoby niepełnosprawne.

Zrealizowano 21 kampanii informacyjnych na temat integracji osób niepełnosprawnych. Adresatami było około 600 tys. osób. W ramach kampanii organizowano spotkania informacyjne, konkursy,

publikowano artykuły w gazetach oraz na stronach internetowych, rozdano 2 000 ulotek i 6 000 gadżetów promocyjnych, rozwieszono 1000 plakatów.

Opracowano i wydano publikacje dotyczące problematyki związanej z niepełnosprawnością oraz kierowanych do osób niepełnosprawnych w tym: informatory (23 300 egz. w formie papierowej, 19 180 szt. w formie elektronicznej film/CD/DVD/ audiodeskrypcja, 500 egz. w języku Braille'a), 30 artykułów w lokalnej prasie; 14 jednorazowych publikacji (17 050 egz. w formie papierowej, 7 800 szt. płyt CD, 100 egz. językiem Braille'a oraz w wersji elektronicznej); 4 publikacje cykliczne (8 600 egz. w formie papierowej); 4 wydawnictwa o charakterze podręcznikowym (250 egz. w formie papierowej, 50 szt. w formie płyt CD,) oraz słownik języka migowego i Konstytucję RP w języku migowym (publikacje w języku migowym); 15 tytułów książek mówionych; 3500 kalendarzy, 550 plakatów. Niektóre z publikacji zostały umieszczone na stronach internetowych.

W wyniku zrealizowanych zadań nastąpił rozwój procesu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu w szczególności: nastąpiła poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych, zmniejszenie zjawiska izolacji i wykluczenia społecznego, nastąpiły pozytywne zmiany w świadomości społecznej odnośnie problematyki osób niepełnosprawnych, wzrósł stopień zaspokojenia potrzeb z zakresu rehabilitacji społecznej oraz aktywności i udziału osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, ponadto wzrósł stopień aktywności organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz stworzono płaszczyznę wymiany informacji i wzajemnego dialogu pomiędzy organizacjami a MCPS.

Najciekawsze inicjatywy

Fundacja Szansa dla Niewidomych opracowała i wydała w nakładzie 1100 egzemplarzy. pierwszą regionalną książkę kucharską p.t. „*Smak na koniuszkach palców*”. Książkę wydano w trzech formach: w wersji mówionej - 500 egz. płyty CD, 100 egz. w języku Braille'a, oraz 500 egz. w wersji papierowej – czarnodruk.

Książka zawiera wiele przepisów i instrukcje technik kucharskich polecanych niewidomym oraz zapoznaje z historią i kulturą Mazowsza. Dzięki publikacji osoby z dysfunkcją wzroku mogą samodzielnie przygotowywać posiłki, organizować przyjęcia i spotkania integracyjne, aktywnie uczestniczyć w życiu rodzinnym i towarzyskim, a ponadto mieć dostęp do najlepszych przepisów kulinarnych kuchni Mazowsza. To pierwsza tego typu publikacja w Polsce, ważna w procesie kompleksowej rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących. Książka pełni funkcję edukacyjną i integracyjną, uczy tolerancji i zrozumienia – także w zakresie zwyczajów kulturowych Mazowsza. Publikacja została rozdystrybuowana bezpłatnie bezpośrednio do beneficjentów mieszkających w północno-wschodnich regionach województwa mazowieckiego.

Priorytet 5 Działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu

Rezultaty współpracy finansowej

Poprawiono jakość życia ludzi starszych poprzez zrealizowanie programów mających na celu poprawienie ich sprawności intelektualnej (grupy dyskusyjne, gry towarzyskie, warsztaty teatralne) i fizycznej (gimnastyka korekcyjno-ruchowa, zajęcia sportowo-rekreacyjne, rajdy rowerowe, pływanie, wycieczki turystyczne, kursy taneczne) oraz wzmocniono ich aktywność oraz poczucie własnej wartości, przeszkolenie do bycia wolontariuszami.

W programach wzięło udział 310 osób starszych.

Najciekawsze inicjatywy:

Zadanie pn. Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu poprawę jakości życia ludzi starszych oraz ich aktywności życiowej pod nazwą własną „Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu poprawę sprawności fizycznej i intelektualnej oraz aktywizację i integrację osób starszych w powiecie garwolińskim” zrealizowane przez Stowarzyszenie Rozwoju Gmin i Miast Powiatu Garwolińskiego z siedzibą w Garwolinie.

W ramach projektu przeprowadzono zajęcia na temat zasad prawidłowego żywienia, zdrowego trybu życia, zorganizowano gimnastykę korekcyjną, warsztaty komputerowe, zajęcia sportowo-rekreacyjne (wycieczki rowerowe i na basen), wieczorki taneczne z nauką tańca oraz wycieczki 1-dniowe. Zadaniem objęto 25 seniorów.

Program przyczynił się do aktywizacji społecznej osób starszych, poprawy ich stanu zdrowia i samopoczucia, integracji ze środowiskiem.

Sport, kultura fizyczna i ratownictwo

Na realizację zadań w formie dotacji przekazano łącznie **8 060 000,00 zł**, z czego wykorzystano **8 007 046,2 zł**. Poniższa tabela przedstawia alokację środków na poszczególne priorytety i zadania:

Lp.	Nazwa zadania	Liczba przyznanych dotacji	Liczba podmiotów którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1.	Całoroczna, sportowa rywalizacja dzieci i młodzieży na poziomie wojewódzkim w tym: przygotowanie i udział reprezentacji województwa mazowieckiego w systemie zawodów wojewódzkich i ogólnopolskich sportu dzieci i młodzieży, organizacja zawodów promujących sport dzieci i młodzieży, przygotowanie i udział reprezentacji województwa wytypowanej przez okręgowe związki sportowe w zawodach krajowych i międzynarodowych	3	3	1 050 000,00 zł	1 040 651,65 zł
2.	Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo – przyszłych reprezentantów Mazowsza – w ramach „kadry wojewódzkiej młodzików i juniorów młodszych”, w oparciu o ogólnopolski program szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo	1	1	870 000,00 zł	853 935,33 zł
3.	Przeprowadzenie finałów Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach letnich 2011	1	1	1 500 000,00 zł	1 500 000,00 zł

4.	Przygotowanie reprezentacji Mazowsza do zawodów Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży (OOM) obejmujące obozy szkoleniowe, wyposażenie zawodników oraz przejazdy na zawody OOM	1	1	330 000,00 zł	330 000,00 zł
5.	Wojewódzki program organizacji szkolenia sportowego kadry wojewódzkiej w wybranych klubach sportowych Mazowsza, wytypowanych na podstawie kryterium osiąganych wyników sportowych w sporcie dzieci i młodzieży	1	1	1 350 000,00 zł	1 350 000,00 zł
6.	Upowszechnianie sportu szkolnego na poziomie wojewódzkim, w tym organizacja na Mazowszu międzyszkolnej rywalizacji sportowej oraz w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej	3	3	318 000,00 zł	318 000,00 zł
7.	Upowszechnianie sportu wiejskiego na poziomie wojewódzkim oraz szkolenie i udział wytypowanej reprezentacji środowiska wiejskiego Mazowsza w zawodach wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych	3	2	287 500,00 zł	287 500,00 zł
8.	Upowszechnianie sportu akademickiego na poziomie wojewódzkim, organizacja akademickiej rywalizacji sportowej na Mazowszu oraz szkolenie i udział wytypowanej akademickiej reprezentacji województwa mazowieckiego w zawodach wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych	3	1	260 000,00 zł	260 000,00 zł
9.	Upowszechnianie sportu osób niepełnosprawnych na poziomie wojewódzkim, w tym organizacja zawodów i rywalizacji sportowej na Mazowszu, przygotowanie i udział wytypowanej reprezentacji Mazowsza w zawodach wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych	11	9	128 000,00 zł	127 923,13 zł
10.	Upowszechnianie sportu dla wszystkich na poziomie wojewódzkim, w tym organizacja imprez rekreacyjnych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim na terenie Mazowsza	22	16	277 500,00 zł	268 421,34 zł
11.	Organizacja na Mazowszu imprez sportowych regionalnych,	97	74	1 629 000,00 zł	1 613 614,75 zł

	wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych promujących w województwie kulturę fizyczną i osiągnięcia sportowe regionu				
12.	Wojewódzki program szkolenia kadr ratownictwa wodnego – wspieranie szkolenia ratownictwa wodnego w województwie (ratowników, instruktorów ratownictwa wodnego)	1	1	60 000,00 zł	57 000,00 zł
		147	113	8 060 000,00 zł	8 007 046,20 zł

Rezultaty współpracy finansowej

W 2011 r. 99 stowarzyszeń otrzymało dotację na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i ratownictwa wodnego. Wsparcie finansowe uzyskało 147 zadań, w tym 27 zadań całorocznych, obejmujących wiele jednostkowych zadań, ujętych w rocznych kalendarzach, o bardzo zróżnicowanym charakterze, zasięgu i skali oddziaływania, poczynając od regionalnych imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, a kończąc na zawodach sportowych o randze mistrzostw Europy, np. Mistrzostwa Europy Juniorów do lat 17 w podnoszeniu ciężarów, Grey Bikejoring Cup 2011, Puchar Europy w bikejoringu, canicrossie i scooterze, Mistrzostwa Europy kadetów w zapasach. 4 organizacje pozarządowe zrezygnowały z otrzymanej dotacji argumentując, że przyznane środki finansowe są zbyt niskie (łącna kwota niewykorzystanych dotacji – 16 500 zł).

Dzięki dotacjom Województwa Mazowieckiego zrealizowane zostały cykliczne wojewódzkie programy:

1. Warszawsko-Mazowiecka Federacja Sportu zrealizowała:

- Szkolenie wojewódzkiej kadry młodzika i juniora młodszego, obejmujące ok. 2 500 zawodników w 55 dyscyplinach. Zawodnicy szkoleni byli na zgrupowaniach – łącznie 317 akcji szkoleniowych oraz konsultacji. Kwota dofinansowania: 870 000 zł (*wykorzystano 853 935 zł*).
- Szkolenie zaplecza kadry wojewódzkiej. Na podstawie punktów zdobytych w Ogólnopolskim Systemie Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży (realizowanego na podstawie regulaminu opracowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki) mazowieckie kluby otrzymały środki finansowe na szkolenie. Wysokość środków finansowych uzależniona była od wypracowanych w systemie punktów. W programie uczestniczyło 61 klubów z terenu Mazowsza (z wyłączeniem Warszawy), które zdobyły min. 30 pkt. W klubach tych łącznie uprawianych jest 41 dyscyplin sportowych. Kwota dofinansowania: 1 350 000 zł.
- Przygotowanie i udział reprezentantów Mazowsza w XVII Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w biegach przełajowych, halowych i letnich. Łącznie program ten objął 886 zawodników startujących w 53 dyscyplinach. Kwota dofinansowania: 330 000 zł (*wykorzystano 313 935,33 zł*).
- Przeprowadzenie finałów XVII Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach letnich. Ministerstwo Sportu i Turystyki ogłasza konkurs dla Samorządów Wojewódzkich na organizację finałów Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach halowych, zimowych, letnich i biegach przełajowych. W 2011 roku organizację finałów OOM w sportach letnich powierzono Województwu Mazowieckiemu. Kwota dofinansowania: 1 500 000 zł.

2. Szkolny Związek Sportowy Warszawy i Województwa Mazowieckiego zorganizował:

XIII Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej – systemowe zawody sportu szkoleniowego, rozgrywane na szczeblach: gminnym, powiatowym i wojewódzkim, obejmujące dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i gimnazjów. W gminnych rozgrywkach Igrzysk startowało w 2011 r. kilkanaście tysięcy dzieci, zaś w finałach wojewódzkich ponad 5 000 zawodników z całego Województwa. Finał szkół podstawowych rozegrany został w Ciechanowie, szkół gimnazjalnych – w Ostrołęce. Kwota dofinansowania: 300 000 zł.

Igrzyska współfinansowane były ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

3. Sport w środowisku wiejskim:

W 2011 r. dofinansowaniem objęte zostały 62 programy i imprezy sportowe oraz sportowo-rekreacyjne w najbardziej popularnych w tym środowisku dyscyplinach, takich jak: podnoszenie ciężarów, lekkoatletyka, zapasy, kolarstwo, teakwon-do z udziałem ponad 20 tys. zawodników. Największym partnerem realizującym ww. zadanie jest Mazowieckie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe. Kwota dofinansowania: 320 000 zł.

4. Akademicki Związek Sportowy „Środowisko Warszawa” – upowszechnianie sportu akademickiego:

AZS zrealizował kilka cyklicznych zadań, obejmujących m.in. szkolenie wojewódzkiej reprezentacji akademickiej i organizację imprez w wielu dyscyplinach. Kwota dofinansowania: 260 000 zł. Największa inicjatywa organizowana przez AZS ŚW to Akademickie Mistrzostwa Polski.

5. Sport osób niepełnosprawnych:

Program ten objął 38 zadań publicznych o różnej skali, zasięgu i charakterze. Kwota dofinansowania: 128 000 zł. Do większych przedsięwzięć należy zaliczyć organizowane w różnych regionach Mazowsza imprezy sportowo-rekreacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz makroregionalne szkolenie mazowieckiej kadry w szermierce na wózkach „Szabla Kilińskiego”. Największym partnerem realizującym ww. zadanie jest Integracyjny Klub Sportowy AWF.

6. Organizacja imprez rekreacyjnych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim na terenie Mazowsza:

- Jednym z głównych organizatorów imprez rekreacyjnych dla mieszkańców Mazowsza jest **Mazowieckie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej**. W 2011 roku Mazowiecki TKKF zrealizował ze zgłoszonego, rocznego kalendarza 37 imprez rekreacyjnych, w których wzięło udział 12 037 osób oraz zorganizował Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich. Mazowiecki Sportowy Turniej Miast i Gmin 2011 – odbywał się w 16 miastach i gminach (Sierpc, Opinogóra, Jastrząb, Kałuszyn, Tarczyn, Pilawa, Długosiodło, Grójec, Ostrów Mazowiecka, Warka, Sokołów Podlaski, Błonie, Otwock, Siedlce, Warszawa-Bielany, Radom). Rozegrano 447 gry i zabawy, imprezy sportowe w 20 dyscyplinach i wiele imprez rekreacyjnych, w różnych kategoriach wiekowych. Ogółem w imprezach wzięło udział 121 752 uczestników z 16 miast i gmin. Kwota dofinansowania: 125 000 zł.
- Przeprowadzono również szereg imprez rekreacyjnych organizowanych m.in. przez:
 - Stowarzyszenie Generacja Polskiej Siatkówki - Puchar Polski Mężczyzn w Siatkówce Plażowej, Letni Turniej o Puchar Marszałka Woj. Mazowieckiego w Siatkówce Plażowej Radom 2011;
 - Gminny Ludowy Klub Sportowy Nadarzyn - "Szukamy młodych talentów" - II Mazowiecki szkolny drużynowy turniej tenisa stołowego dla dziewcząt i chłopców;
 - Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej - XIV Ogólnopolskie Rozgrywki Salezjańskich Animatorów Sportowych;

- Stowarzyszenie Parafiada im. Św. Józefa Kalasancjusza - "Ruch rzeźbi umysł, serce i ciało" 2011 - festyny sportowo-rekreacyjne na terenie województwa mazowieckiego.

7. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Warszawie:

W 2011 r. przeprowadzono 11 kursów na młodszego ratownika (165 os.) oraz 9 kursów na ratownika WOPR (80 os.). Kwota dofinansowania: 60 000 zł (*wykorzystano 57 000 zł*).

Realizacja zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej ma na celu:

- Podnoszenie poziomu wyszkolenia kadry wojewódzkiej w poszczególnych grupach wiekowych.
- Przygotowanie reprezentacji Mazowsza do udziału w ogólnopolskim systemie rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży.
- Uaktywnianie i zachęcanie mieszkańców Mazowsza do uprawiania sportu i rekreacji w różnych środowiskach (szkolnym, akademickim, wiejskim i małomiasteczkowym, osób niepełnosprawnych, itd.).
- Promocję w województwie kultury fizycznej poprzez wspieranie zadań sportowych na najwyższym światowym czy ogólnopolskim poziomie.

Najlepszą ilustracją osiągniętych corocznie dobrych wyników sportowych jest ogólnopolska punktacja odnosząca się do systemu sportu dzieci i młodzieży. W punktacji tej województwo mazowieckie w 2011r. zajmuje po raz kolejny 1 miejsce.

Klasyfikacja województw w systemie współzawodnictwa sportu dzieci i młodzieży w 2011 roku (punktacja):

Lok	Województwa	MMP	MPJ	MPJMł	MMM	Razem	2011%	2010%	Postęp
1	Mazowieckie	5 290,25	4 996,50	5 073,92	2 821,56	18 182,23	12,628	12,766	-0,138
2	Wielkopolskie	3 852,75	4 620,45	4 215,42	2 592,34	15 280,96	10,613	10,349	0,264
3	Śląskie	3 092,87	4 761,34	4 182,66	2 579,09	14 615,96	10,151	10,035	0,116
4	Dolnośląskie	3 239,00	3 536,45	3 653,70	2 733,87	13 163,02	9,142	8,953	0,189
5	Małopolskie	2 210,50	3 858,19	3 591,11	1 855,44	11 515,24	7,997	7,855	0,142
6	Pomorskie	2 424,05	3 593,84	2 922,87	1 741,24	10 682,00	7,419	7,395	0,024
7	Kujawsko-Pomorskie	2 518,64	2 810,45	2 374,11	1 804,51	9 507,71	6,603	6,803	-0,199
8	Zachodniopomorskie	2 118,17	2 327,66	2 095,84	1 588,87	8 130,54	5,647	5,126	0,521
9	Łódzkie	1 427,16	1 985,01	2 184,17	2 017,63	7 613,97	5,288	5,710	-0,422
10	Lubelskie	1 794,13	1 617,27	1 743,07	1 813,16	6 967,63	4,839	5,047	-0,208
11	Warmińsko-Mazurskie	1 262,00	1 914,83	1 836,62	1 126,74	6 140,19	4,264	4,067	0,197
12	Lubuskie	1 542,71	1 660,84	1 357,14	1 172,00	5 732,69	3,981	3,924	0,057
13	Podlaskie	1 389,75	1 393,83	1 416,21	1 297,76	5 497,55	3,818	3,827	-0,009

14	Podkarpackie	793,50	1 229,57	1 340,08	1 019,50	4 382,65	3,044	3,235	-0,191
15	Opolskie	970,87	797,50	904,85	1 127,49	3 800,71	2,640	2,930	-0,290
16	Świętokrzyskie	432,50	725,39	830,90	786,17	2 774,96	1,927	1,979	-0,052
		34 358,85	41 829,12	39 722,67	28 077,37	143 988,01	100,00	100,000	

MMP – Młodzieżowe Mistrzostwa Polski

MPJ – Mistrzostwa Polski Juniorów

MPJMŁ – Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży i Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych

MMM – Międzywojewódzkie Mistrzostwa Mazowsza

W Województwie Mazowieckim sklasyfikowano 33 powiaty (na 42) i 73 gminy (na 314) oraz 337 klubów.

Punkty naliczane są za wyniki osiągnięte w:

- Młodzieżowych Mistrzostwach Polski,
- Mistrzostwach Polski Juniorów,
- Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych,
- Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Na realizację zadań w formie dotacji w konkursach ofert przekazano łącznie kwotę **1 300 000,00 zł**, z czego wykorzystano **1 258 270,28 zł**. Poniższa tabela przedstawia alokację środków na poszczególne zadania.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba przyznanych dotacji	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1.	Patriotyzm – wspieranie przedsięwzięć kulturalnych podtrzymujących tradycję narodową, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.	23	23	220 000,00 zł	214 782,78 zł
2.	Folklor – organizowanie lub uczestnictwo w przedsięwzięciach kulturalnych podtrzymujących tradycję ludową.	19	19	220 000,00 zł	218 957,18 zł
3.	Małe Ojczyzny – wspieranie przedsięwzięć kulturalnych służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej na terenie województwa mazowieckiego.	18	18	120 000,00 zł	106 223,69 zł

4.	Sztuka w przestrzeni publicznej – zadanie dotyczy działań związanych z tzw. sztuką w przestrzeni publicznej (np. instalacje, murale, performance, happeningi, działania efemeryczne, eksperymentalne itp.).	6	6	110 000,00 zł	109 999,49 zł
5.	Wydawnictwa – wydawanie niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji i periodyków, książek, katalogów, nagrań fonograficznych i audiowizualnych.	16	16	130 000,00 zł	114 998,71 zł
6.	Muzyka i taniec – wspieranie przedsięwzięć ukierunkowanych na promocję szeroko pojętej kultury (muzyki, tańca, regionalnych orkiestr, chórów, zespołów muzycznych, etc.) mające na celu podtrzymanie, upowszechnianie i rozwój bogactwa oraz różnorodności dziedzictwa kulturowego.	11	11	150 000,00 zł	147 597,84 zł
7.	Udział województwa mazowieckiego w Programie Kulturalnym Polskiej Prezydencji, mający na celu kształtowanie obrazu województwa jako regionu nowoczesnego, dynamicznego, posiadającego własne tradycje i historię.	6	6	100 000,00 zł	100 000,00 zł
8.	Wokół kina i teatru – wspieranie projektów teatralnych i filmowych, służących przygotowaniu widza do świadomego korzystania z dorobku polskiej i światowej literatury. Wspieranie przedsięwzięć artystycznych o charakterze nowatorskim.	9	9	110 000,00 zł	106 535,35zł
9.	Od juniora do seniora – wspieranie projektów kulturalnych adresowanych do dzieci, młodzieży, studentów lub seniorów.	15	15	140 000,00 zł	139 175,24 zł

Rezultaty współpracy finansowej

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Ilość przedsięwzięć	Liczba beneficjentów
1	Konferencje	1	ok. 380 os.
2	Seminaria	1	ok. 120 os.
3	Festiwale	7	ok. 7 140 os.
4	Konkursy	7	ok. 4 200 os.
5	Przeglądy	4	ok. 1 000 os.
6	Koncerty	4	ok. 3 880 os.
7	Warsztaty twórcze	21	ok. 4 600 os.
8	Spektakle, widowiska	2	ok. 400 os.
9	Plenery artystyczne	3	ok. 60 os.
10	Imprezy plenerowe	5	ok. 5 750 os.
11	Zjazdy, zloty	2	ok. 600 os.
12	Obchody rocznicowe	3	ok. 830 os.
13	Imprezy łączone (w ramach zadania różne formy przedsięwzięć – warsztaty, spotkania, konkursy, wystawy, występy artystyczne, itp.)	25	ok. 13 640 os.

Samorząd Województwa Mazowieckiego wspierał również działania związane z realizacją projektów takich jak: murale, kwerendy, instalacje, akcje uliczne, projekty internetowe, wydawnictwa książkowe (m.in. albumy, tomiki wierszy) oraz audiowizualne.

Podjęcie współpracy w ramach otwartych konkursów ofert z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, zaowocowało realizacją 121 projektów na rzecz kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Dotacje przyznane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego pozwoliły organizacjom trzeciego sektora podjąć wiele cennych inicjatyw, mających bezpośredni wpływ na realizację celów współpracy w ramach priorytetu. Mieszkańcy Mazowsza oraz odwiedzający województwo turyści mieli możliwość skorzystania z różnorodnych propozycji kulturalnych. Projekty związane z obszarem kultury miały w przeważającej części charakter edukacyjny i wiązały się z upowszechnianiem szeroko pojętego dziedzictwa narodowego, odnosząc się do wartości związanych z patriotyzmem, umacnianiem tożsamości regionalnej, podtrzymaniem tradycji ludowych, rozwijaniem świadomości obywatelskiej oraz promowaniem dorobku kulturalnego kraju. Realizowane inicjatywy wpisały się również w proces popularyzacji sztuki w jej różnorodnych formach, często niekonwencjonalnych, budzących żywe zainteresowanie, szczególnie w środowiskach wiejskich, odizolowanych na co dzień od obcowania ze zjawiskami z kręgu sztuki współczesnej.

Godny podkreślenia jest również społeczny aspekt wszystkich działań, związany z jednej strony ze wzmocnieniem więzi pokoleniowych, z drugiej zaś z konsolidacją różnych środowisk, integracją społeczności lokalnych oraz podejmowaniem wspólnych inicjatyw przez osoby w pełni sprawne z osobami niepełnosprawnymi. Niewątpliwie wielkim atutem projektów realizowanych w ramach konkursów jest także ich niekomercyjny wymiar, dzięki czemu uczestnikami zadań mogą być osoby niezamożne, dla których korzystanie z oferty kulturalnej, jest często nadal „dobrem luksusowym”.

Dzięki współpracy finansowej zachodzą także zmiany w wymiarze społecznym, takie jak nabycie umiejętności pobudzania inicjatyw lokalnych oraz wzrost jakości i komfortu życia mieszkańców województwa.

Wykorzystanie miejsc oraz obiektów związanych z dziedzictwem kulturowym i historią służy rozwojowi turystyki kulturowej, która jest bazą do dynamicznego rozwoju każdego innego rodzaju turystyki.

Najciekawsze inicjatywy

Towarzystwo Kultury Teatralnej

ul. Reja 9, 02-053 Warszawa

tytuł zadania: „ZWYKI – Festiwal Teatrów Wiejskich”

rodzaj zadania: Folklor

Dwudniowe wydarzenie, podczas którego wiejskie zespoły teatralne z różnych regionów Polski, w tym z Mazowsza, prezentowały spektakle związane z lokalnymi tradycjami. Inscenizacjom towarzyszył cykl zajęć warsztatowych - śpiewu i tańca tradycyjnego, technik rękodzielniczych i rzemieślniczych (wycinankarstwo, garncarstwo). Wydarzenie zwieńczyła wspólna zabawa, podczas której do tańca przygrywali muzycy festiwalowych teatrów. Impreza miała miejsce w Teatrze Polskim w Warszawie i skierowane było do wszystkich zainteresowanych bez względu na wiek. Organizatorzy sporządzali dokumentację fotograficzną i filmową przedsięwzięcia i zdawali na bieżąco relacje na specjalnie do tego celu stworzonym blogu. W wydarzeniu wzięło udział 170 twórców oraz ok. 1 300 widzów. Festiwal przyczynił się do stworzenia unikalnej w środowisku miejskim sytuacji bezpośredniego kontaktu z kulturą ludową.

Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oto ja”

ul. Okrzei 2/19, 09-400 Płock

Tytuł zadania: „OTO ONI W OTO JA”

rodzaj zadania: Folklor

Retrospektywna wystawa zbiorowa artystów z domów opieki społecznej z Płocka i okolic, objętych od 1994 r. projektem „Oto ja”, mającym na celu wyłonienie i promocję twórców z kręgu sztuki ludowej i art naif. Wystawie towarzyszyły spotkania z artystami, pokazy filmów zrealizowanych przez Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie oraz TVP Kultura, a także otwarte wykłady dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów płockich uczelni. Wydano również katalog zawierający sylwetki 19 artystów, których twórczości poświęcona była wystawa. Wydarzenie miało miejsce w galerii „Oto ja” w Płocku. Zaprezentowano 223 prace malarskie, rysunkowe, rzeźbiarskie oraz inne obiekty artystyczne. Projekt przyczynił się niewątpliwie do integracji twórców z lokalną społecznością i popularyzacji sztuki naiwnej, która nie zna granic wytyczonych przez wykształcenie, sprawność fizyczną i stereotypy kulturowe.

Nadbużańskie Stowarzyszenie Oświatowo-Ekologiczne „Mężenin”

ul. Siedlecka 7, 08-210 Platerów

tytuł zadania: „Platerów – wioska cudów”

rodzaj zadania: Sztuka w przestrzeni publicznej

Celem projektu było zapoczątkowanie tworzenia wokół szkoły w Platerowie (powiat Łosice) parku rzeźby współczesnej. W projekcie brało udział 30 uczniów w wieku 12-16 lat, którzy pod okiem

5 profesjonalnych artystów uczestniczyli w zajęciach teoretyczno-praktycznych, zaznajamiając się z zasadami teorii kompozycji oraz różnorodnymi technikami artystycznymi. Efektem warsztatów było zaprojektowanie i wykonanie 11 rzeźb z wikliny, filcu, betonu i blachy. Obiekty, stworzone według pomysłu uczniów i w stylistyce danego artysty, zostały umieszczone na terenie rozległego placu przy wiejskiej szkole. Dorobek pleneru zaprezentowany został podczas wernisażu, na który zaproszono lokalną społeczność. Wydano także folder promocyjny. Projekt wywołał poruszenie w wiejskim środowisku, przyczyniając się niewątpliwie do „oswojenia” mieszkańców gminy ze sztuką współczesną. Na uwagę zasługują także walory edukacyjne przedsięwzięcia, dzięki któremu młodzież z terenów o utrudnionym dostępie do kultury mogła uczestniczyć w zajęciach poświęconych sztuce.

Turystyka

Na realizację zadań w formie dotacji w konkursach ofert przekazano łącznie kwotę **691 843,00 zł**, z czego wykorzystano **685 238,8 zł**. Poniższa tabela przedstawia alokację środków na poszczególne zadania.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba przyznanych dotacji	Liczba podmiotów którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1.	Imprezy i wydarzenia turystyczne promujące Mazowsze podczas Polskiej Prezydencji w UE.	5	5	79 793,00 zł	75 783,00 zł
2.	Produkt turystyczny – budowa, rozwój i promocja produktów turystycznych.	3	3	54 750,00 zł	54 750,00 zł
3.	Szlaki – utrzymanie i tworzenie małej infrastruktury szlaków oraz atrakcji turystycznych w regionie.	11	11	160 000,00 zł	159 776,18 zł
4.	Informacja turystyczna – wspieranie działań mających na celu promocję informacji turystycznej.	4	4	70 000,00 zł	69 983,64 zł
5.	Wydawnictwa – wydawanie niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji i periodyków, książek, katalogów, nagrań audiowizualnych prezentujących walory turystyczne województwa mazowieckiego oraz lokalnych strategii rozwoju turystyki.	7	7	70 000,00 zł	69 391,00 zł

6.	Rajdy turystyczne – organizacja rajdów pieszych, rowerowych, konnych na terenie Województwa Mazowieckiego.	16	16	130 000,00 zł	128 399,98 zł
7.	Szlak Frontu Wschodniego I Wojny Światowej	1	1	47 300,00 zł	47 155,00 zł
8.	Mazowiecki Szlak Literacki	1	1	80 000,00 zł	80 000,00 zł

Rezultaty współpracy finansowej

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Ilość przedsięwzięć	Liczba beneficjentów
1	Konferencje	2	ok. 260 os.
2	Rajdy	16	ok. 2.460 os.
3	Zjazdy, zloty, zjazzy	1	ok. 200 os.

Liczba odbiorców bezpośrednich zadań dotyczących wydawnictw, wytyczania i konserwacji szlaków turystycznych i informacji turystycznej jest trudna do określenia w związku z faktem, iż działania nie były prowadzone bezpośrednio dla osób fizycznych.

Współpraca finansowa w obszarze turystyki zaowocowała realizacją 48 różnych projektów. Działania podejmowane przez organizacje pozarządowe w znaczny sposób przyczyniły się do promocji walorów rekreacyjnych, przyrodniczych i krajoznawczych województwa. Było to możliwe dzięki organizacji aktywnego wypoczynku w formie różnego rodzaju rajdów, wycieczek, zjazdów, imprez masowych, poprzez rozbudowanie i poprawę infrastruktury turystycznej oraz jej promocję. Dużą rolę odegrały działania związane z informacją turystyczną oraz budową i promocją produktów turystycznych. Wartościową inicjatywą były także projekty internetowe cechujące się ciągłością w czasie i dużym zasięgiem oddziaływania. Dzięki dofinansowaniu możliwe było poszerzenie oferty turystycznej Mazowsza i poprawa komunikacji z jej odbiorcami.

Podejmowane inicjatywy stają się również swoistym stymulatorem zmian społecznych i rozwoju gospodarczego województwa. Umiejętność wykorzystania walorów regionu, daje szansę stworzenia atrakcyjnej oferty turystycznej, co przekłada się na wzrost liczby turystów i zwiększenie możliwości inwestycyjnych województwa.

Najciekawsze inicjatywy

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Nad Bzurą Plecewice 98, 05-088 Brochów

tytuł zadania: „Olenderski Szlak Turystyczny – wytyczenie szlaku turystycznego nad środkową Wisłą”

rodzaj zadania: Szlaki

Przedmiotem projektu było wytyczenie Olenderskiego Szlaku Turystycznego na obszarze historycznie objętym osadnictwem olenderskim (ewangelickim), rozciągającym się wzdłuż środkowej Wisły - od miejscowości Kazuń (powiat nowodworski) do Gąbina (powiat płocki). Zadanie jest kolejnym etapem realizacji tzw. „Projektu Olenderskiego”, prowadzonego przez stowarzyszenie od 2006 r. Efektem prac

jest szczegółowo opisana i udostępniona na stronie internetowej www.nadbzura.pl tematyczna trasa, przeznaczona dla turystów pieszych, rowerowych oraz poruszających się autem, opatrzona bogatą ikonografią i notami historycznymi. W ramach zadania wykonano kwerendę przyrodniczo-historyczną, przeprowadzono badania terenowe oraz wyznaczono punkty na szlaku. Opracowano również dokumentację fotograficzną, ilustracje oraz teksty, które opublikowano na stronie internetowej jako opis trasy. Stworzono mapę szlaku i wdrożono ją w systemie Google Maps. Przeprowadzono także akcję promocyjną. Dzięki projektowi możliwe będzie poznanie dziedzictwa olenderskiego oraz dotarcie do ciekawych turystycznie i historycznie miejsc na Mazowszu.

Fundacja Szansa dla Niewidomych

tytuł zadania: „Mazowsze dostępne dla wszystkich”

ul. Konwiktorska 9, 00-216 Warszawa

rodzaj zadania: Produkt turystyczny

Celem zadania było stworzenie publikacji w czarnodruku oraz wersji elektronicznej, opisującej ciekawe miejsca Mazowsza, dzięki której adresaci projektu – czyli osoby niewidome, słabowidzące, głuchonieme oraz ludzie starsi - będą mieli możliwość uzyskania informacji na temat oferty turystycznej. Niewidzący specjaliści z doświadczeniem w poznawaniu tras turystycznych wraz ze specjalistami z zakresu tyflorehabilitacji zwiedzali tereny północnego Mazowsza pod kątem dostosowania tamtejszych tras i obiektów turystycznych dla potrzeb osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu. Rezultatem pracy jest publikacja pt. „Mazowsze dostępne dla wszystkich!” będąca równocześnie raportem z dostępności zabytków dla osób niewidomych i słabowidzących, ale także ciekawym przewodnikiem turystycznym. W ramach projektu zorganizowano również konferencję podsumowującą przedsięwzięcie, gdzie zaprezentowano dobre praktyki przystosowywania obiektów turystycznych na potrzeby osób niepełnosprawnych. Na konferencji promowano podjęte działania oraz upowszechniano obiekty turystyczne dostępne dla osób z problemami widzenia. Publikacja „...daje inwalidom wzroku szansę na zapoznanie się z atrakcjami turystycznymi Mazowsza oraz wiarę w to, że będąc niewidomym, można zwiedzać i widzieć więcej...”

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami

Na podstawie uchwały Nr 54/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 kwietnia 2011 r., w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Województwa Mazowieckiego, Zarząd Województwa Mazowieckiego, uchwałą Nr 1047/49/11 z dnia 31 maja 2011 roku, ogłosił nabór wniosków o udzielenie dotacji w 2011 r. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Województwa Mazowieckiego. Obok jednostek samorządu terytorialnego i osób fizycznych w naborze brały również udział organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne.

Kwota przeznaczona na realizację prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach w ramach ogłoszonego naboru	Liczba wniosków, które złożono w ramach naboru	Liczba podmiotów które złożyły oferty	Liczba zawartych umów	Liczba podmiotów którym przyznano dotację	Kwota przyznanych dotacji	Wykorzystana kwota dotacji

5.000.000,00 zł	174 w tym:	174 w tym:	89 w tym:	94 w tym:	5.000.000,00 zł w tym:	4.704.234,74 zł w tym:
	8 - organizacje pozarządowe	8 - organizacje pozarządowe	6 - organizacje pozarządowe	6 – organizacje pozarządowe	291.000,00 zł – organizacje pozarządowe	289.643,18 zł – organizacja pozarządowe
	126 - kościelne osoby prawne	126 - kościelne osoby prawne	70 - kościelne osoby prawne	72 – kościelne osoby prawne	3.772.200,00 zł - kościelne osoby prawne	3.735.655,77 zł - kościelne osoby prawne

Bezpieczeństwo publiczne

W marcu 2011 r. Samorząd Województwa Mazowieckiego przystąpił do realizacji Samorządowego Programu Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych w Województwie Mazowieckim „OSP 2011”.

Zgodnie z art.14 ust.1 pkt 14 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.) samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Ochotnicze Straże Pożarne to podmioty realizujące zadania w zakresie ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska podczas pożaru, klęsk żywiołowych i zagrożeń ekologicznych lub innych miejscowych zagrożeń.

Ochotnicze Straże Pożarne skupiają w swoich szeregach profesjonalnych i oddanych społeczników, gotowych nieść pomoc, często narażając własne życie. W szeregach drużyn OSP są druhowie odpowiednio przeszkoleni z zakresu ratownictwa technicznego drogowego oraz medycznego, którzy najczęściej, jako pierwsi, przyjeżdżają na miejsce zdarzenia, niosąc ofiarną pomoc poszkodowanym. Skuteczność ich działania uzależniona jest w dużym stopniu od sprzętu, jakim dysponują. Nie jest możliwe prawidłowe realizowanie zadań, a więc bardzo często ratowanie życia poszkodowanym, bez odpowiedniego wyposażenia jednostek OSP w sprzęt specjalistyczny. Doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt jest procesem ciągłym, wymagającym dużych nakładów finansowych, dlatego też Samorządu Województwa wspiera działania, korzystnie wpływające na skuteczność prowadzonych akcji ratowniczych oraz na poprawę bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa mazowieckiego. Zgodnie z zasadami programu OSP-2011 dotacje przeznaczone były dla gmin z przeznaczeniem na dofinansowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

W ramach programu w 2011 r. przyznanych zostało 349 dotacji na kwotę 4 958 000,00 zł, z czego wykorzystana została kwota 4 934 358,95 zł.

Alokacja środków na poszczególne subregiony

Subregion	liczba organizacji	Kwota dotacji - przyznana	Kwota dotacji - wykorzystana
Ciechanów	29	377 900,00	377 896,00
Ostrołęka	21	534 000,00	533 427,99
Płock	49	467 800,00	467 278,92
Radom	84	1 304 100,00	1 296 955,36
Siedlce	43	646 600,00	646 600,00
Warszawa	123	1 622 600,00	1 637 210,00

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA

Liczba inicjatyw podejmowanych wspólnie przez samorząd województwa oraz organizacje pozarządowe w 2011 roku była bardzo duża, a rodzaj i zakres współpracy różnorodny i obejmujący wiele obszarów. Zgodnie z założeniami programu współpracy z organizacjami pozarządowymi współpraca pozafinansowa z sektorem pozarządowym w każdym z obszarów przyjmować mogła następujące formy:

- I. Wymianę informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa na podstawie, którego opracowywane będą zadania i programy celowe,
- II. Opiniowanie i konsultowanie opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań,
- III. Podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- IV. Zawieranie porozumień dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów,
- V. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym,
- VI. Wzmacnianie merytoryczne organizacji pozarządowych poprzez organizowanie przez samorząd szkoleń, konferencji i innych przedsięwzięć.

W 2011 r. realizowanych było wiele przedsięwzięć, z których na wyróżnienie zasługują te, które w największym stopniu przyczyniały się do realizacji celów programu współpracy, wspierania działalności trzeciego sektora i wzmacniania dialogu między samorządem województwa a organizacjami pozarządowymi.

I. W zakresie wymiany informacji między samorządem województwa z organizacjami pozarządowymi wyróżnić należy następujące działania:

1. Funkcjonowanie działającej od końca 2008 r. strony internetowej „Samorządowego Forum Dialogu Obywatelskiego” www.dialog.mazovia.pl, która działa od końca roku 2008. Na stronie zamieszczane były informacje związane ze współpracą z organizacjami pozarządowymi. Strona była stale rozbudowywana, aktualizowana i promowana. W 2011 r. na stronie opublikowanych zostało ok. 80 aktualności i informacji dotyczących bieżącej współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z sektorem pozarządowym. Strona służyła również promocji ciekawych przedsięwzięć organizacji pozarządowych. Dodatkowo na stronie publikowane były informacje dotyczące prac Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, w tym protokoły z jej posiedzeń.
2. W ramach wymiany informacji z organizacjami pozarządowymi zostały zorganizowane dwa cykle spotkań informacyjno-konsultacyjnych w delegaturach Urzędu Marszałkowskiego oraz w siedzibie Urzędu w Warszawie. Program sześciu majowych spotkań obejmował podsumowanie współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi w roku 2010 oraz prezentację harmonogramu prac nad Rocznym programem współpracy na rok 2012. W związku z obchodami Europejskiego Roku Wolontariatu motywem przewodnim spotkań był wolontariat. Uczestnikom zaprezentowane zostały zasady udziału w konkursach: *Mazowieckie Barwy Wolontariatu* i *Organizacja Przyjazna Wolontariuszom*, organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego we współpracy z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim pod auspicjami Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Warszawie oraz Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Warszawie. Program sześciu jesiennych spotkań obejmował prezentację Roczno programu współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2012 rok oraz instruktaż w zakresie spełnienia wymogów formalnych w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych województwa. Podczas spotkań omawiane były również bieżące sprawy dotyczące współpracy sektora pozarządowego z samorządem województwa. W spotkaniach uczestniczyła Tamara Borkowska, Pełnomocnik Marszałka Województwa

Mazowieckiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, jak również przedstawiciele Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

3. Do ponad 1100 organizacji pozarządowych z terenu całego województwa rozsyłana była „Kronika Mazowiecka”, miesięcznik Samorządu Województwa Mazowieckiego, zawierające m.in. wybór najważniejszych aktualności z działalności Zarządu Województwa Mazowieckiego i Sejmiku Województwa. Pismo było ważnym źródłem informacji i edukacji dla organizacji pozarządowych na temat kierunków działań samorządu województwa, podejmowanych inicjatyw legislacyjnych, prowadzonych programów, działalności poszczególnych wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych. Pod koniec roku 2011 w Kronice Mazowieckiej utworzona została stała rubryka poświęcona współpracy samorządu województwa i organizacji pozarządowych, redagowana przez pracowników Biura Dialogu Obywatelskiego w Departamencie Organizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.
4. Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej zorganizowało w dniu 15 kwietnia 2011 roku seminarium poświęcone wymianie doświadczeń w realizacji przez organizacje pozarządowe zadań publicznych dotowanych w 2010 roku przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w obszarze promocji zdrowia i polityki społecznej. Seminarium w MCPS było okazją do podsumowania działań organizacji pozarządowych finansowanych w ramach konkursów ofert prowadzonych przez MCPS, ale przede wszystkim było okazją do upowszechniania dobrych praktyk mazowieckiego trzeciego sektora. Swoje projekty zaprezentowały m.in. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie z Sienna w powiecie lipskim, Mazowiecka Chorągiew Związku Harcerstwa Polskiego, Siedlecki Oddział Mazowieckiego Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych "Powrót z U".
5. W dniach 24-25 października 2011 r. w Warszawie odbyła się VII Ogólnopolska Konferencja „Pomoc dzieciom-ofiarom przestępstw” organizowana przez Fundację Dzieci Niczyje. W Konferencji wzięli udział przedstawiciele Rady Regionu Sztokholmskiego oraz Szpitala im. Astrid Lingren w Sztokholmie. Konferencja miała na celu wymianę doświadczeń oraz zaproponowanie przez ekspertów krajowych i zagranicznych modelowych rozwiązań problemów związanych z przestępczością wobec dzieci na różnych etapach ich życia, jak również ochrona praw dziecka, które uczestniczy w procedurach prawnych. Tematem przewodnim konferencji było upowszechnienie pomysłów na sprawdzoną pracę kliniczną z dziećmi - ofiarami różnych form przemocy oraz uzyskanie istotnych informacji o formach działań terapeutycznych.

II. W zakresie tworzenia ram dla prowadzenia konsultacji społecznych kierunków współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi oraz projektowanych aktów prawnych w zakresie działalności statutowej podmiotów trzeciego sektora wyróżnić należy następujące działania:

1. Nowelizacja uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Regulaminu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z Mazowiecką Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Impulsem dla przeprowadzenia zmian Regulaminu były propozycje Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego zmierzające do uproszczenia trybu prowadzenia konsultacji. Regulamin został zmieniony Uchwałą Nr 160/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2011 roku. Nowelizacja Regulaminu wynikała z potrzeby dostosowania go do stanu faktycznego (powołania przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w dniu 27 grudnia 2010 r.) oraz uproszczenia i usprawnienia procesu konsultacyjnego (przeprowadzenie procedury konsultacyjnej projektu aktu prawa miejscowego zanim zostanie on skierowany pod obrady Sejmiku oraz skrócenie minimalnego terminu na wyrażenie opinii o projekcie aktu prawa miejscowego z 30 na 7 dni w przypadku konsultacji z MRDPP i 14 dni w przypadku konsultacji z organizacjami pozarządowymi).

2. Uchwalenie przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwały 176/11 z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Województwa Mazowieckiego. W związku z coraz większą rolą konsultacji, jako jednego z narzędzi zwiększania zaangażowania obywateli w życie publiczne oraz zwiększającą się liczbą delegacji ustawowych dotyczących obowiązku prowadzenia konsultacji społecznych, w tym konsultacji z mieszkańcami, oraz znaczeniem tych konsultacji w procesie stanowienia prawa lokalnego Sejmik zdecydował, iż wskazane jest określenie zasad i trybu prowadzenia konsultacji z mieszkańcami Województwa Mazowieckiego. Projekt uchwały został skonsultowany z Mazowiecką Radą Działalności Pożytku Publicznego.
3. Z szerokim udziałem sektora pozarządowego opracowano założenia do "Regionalnego Wieloletniego Planu Upowszechniania i Promocji Ekonomii Społecznej na Mazowszu oraz Rozwoju Instytucji Sektora Ekonomii Społecznej i jej Otoczenia na Mazowszu". Zarówno w zespole ds. opracowania planu, jak i w seminariach i spotkaniach roboczych służących jego przygotowaniu uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych z Mazowsza. W pracach nad dokumentem brały udział takie organizacje, jak Fundacja FISE, Stowarzyszenie BORIS, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych, Fundacja Synapsis, Spółdzielnia socjalna MOKASSON, Osiedlowa Spółdzielnia socjalna Praga, Fundacja Rower.com, Fundacja Praca dla Niewidomych, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Spółdzielnia Socjalna Magnum Bowum, Stowarzyszenie Wspierania i Edukacji i Rynku Pracy, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Stowarzyszenie CAL.
4. Przy zaangażowaniu szerokiej grupy zainteresowanych podmiotów pozarządowych prowadzone były konsultacje wielu projektów różnorodnych dokumentów. Szerokie spektrum zadań publicznych realizowanych przez samorząd województwa wymaga przygotowania wielu dokumentów programowych i aktów prawnych, których treścią i tematyką zainteresowane są organizacje działające na Mazowszu. Z dużej liczby konsultowanych dokumentów wyróżnić należy konsultacje:
 - 1) projektu programu współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi na 2012 rok,
 - 2) Projektu Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2012-2015,
 - 3) Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego przystąpiło do tworzenia i konsultacji aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, Programu Rozwoju i Modernizacji Transportu Szynowego na Mazowszu, Programu Rozwoju Infrastruktury Lotnictwa Cywilnego w Województwie Mazowieckim,
 - 4) Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017z uwzględnieniem lat 2018-2023,
 - 5) Programu ochrony środowiska województwa mazowieckiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r.,
 - 6) Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego,
 - 7) Prognozy oddziaływania na środowisko Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 i aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego,
 - 8) Programu odbudowy populacji zwierzyny drobnej w województwie mazowieckim,
 - 9) zmian do „Planu Działania Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Województwie Mazowieckim na lata 2010-2011”,
 - 10) Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015,
 - 11) Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,
 - 12) Mazowieckiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

III. Bieżąca współpraca z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego to szereg działań prowadzonych zarówno z inicjatywy samorządu województwa, ale również na zaproszenie poszczególnych organizacji pozarządowych. Wiele form współpracy na stałe wpisało się w praktykę współpracy i realizowanych jest cyklicznie. W 2011 roku powstały również nowe formy bieżącej współpracy samorządu województwa z sektorem pozarządowym. W ramach bieżącej współpracy wyróżnić należy następujące przedsięwzięcia:

1. W dniu 28 lutego 2011 r. Marszałek Województwa Mazowieckiego powołał Panią Tamarę Borkowską, Zastępcę Dyrektora Departamentu Organizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, na funkcję pełnomocnika ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zgodnie z zapisami zarządzenia nr 37/11 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 28 lutego 2011 r. do zadań pełnomocnika należy koordynacja współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a w szczególności:

- 1) prowadzenie działań mających na celu realizację polityki Samorządu Województwa Mazowieckiego w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 2) inicjowanie i koordynowanie działań zmierzających do szerszego udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań administracji samorządowej;
- 3) współpraca z organami administracji publicznej w zakresie wspierania aktywności społecznej w obszarze działalności pożytku publicznego;
- 4) koordynacja działań komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 5) opracowywanie, przy udziale komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, projektu rocznego lub wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wskazanymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 6) monitorowanie programów, o których mowa w pkt 5;
- 7) przygotowywanie, przy udziale komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, sprawozdania z realizacji programów współpracy, o których mowa w pkt 5;
- 8) prowadzenie spraw związanych z ujednocinaniem procedur obowiązujących w Urzędzie Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w zakresie przyznawania i rozliczania dotacji;
- 9) organizowanie i rozwój współpracy o charakterze pozafinansowym z organizacjami pozarządowymi;
- 10) reprezentowanie Marszałka Województwa Mazowieckiego na konferencjach i spotkaniach dotyczących problematyki sektora pozarządowego;
- 11) organizowanie spotkań z organizacjami pozarządowymi;
- 12) podejmowanie innych działań dotyczących rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Pełnomocnik w zakresie swojej działalności podlega bezpośrednio Marszałkowi Województwa Mazowieckiego, a powierzone zadania realizuje przy pomocy Departamentu Organizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

2. Objęcie honorowym patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego 246 wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym, edukacyjnym czy też promocyjnym o zasięgu regionalnym o istotnym znaczeniu dla rozwoju całego województwa na forum ogólnopolskim oraz międzynarodowym, które zorganizowane były przez organizacje pozarządowe. W tym okresie Marszałek przyjął również 13 zaproszeń do uczestnictwa w Komitecie Honorowym różnych przedsięwzięć, w które zaangażowane były organizacje pozarządowe.

3. Dostrzegając różnorodność form aktywności osób oraz instytucji, które wybitnie przyczyniły się do rozwoju Mazowsza, Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 142/06 z dnia 10 lipca 2006 roku ustanowił Medal Pamiątkowy Pro Masovia. To honorowe okolicznościowe wyróżnienie przyznawane jest przez Marszałka Województwa Mazowieckiego osobom fizycznym, jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, instytucjom państwowym oraz innym osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej, jako wyraz uznania dla ich dokonań na rzecz gospodarczego, kulturalnego lub społecznego rozwoju Mazowsza. Szeroki zakres nagradzanej działalności sprzyja budowaniu spójności i daje poczucie tożsamości z regionem. W roku 2011 Medalem Pamiątkowym Pro Masovia zostało uhonorowanych 25 organizacji pozarządowych związanych ze światem kultury, nauki, gospodarki oraz zasłużonych społecznie. Inną formą wyróżnienia były dyplomy uznania przyznawane przez Marszałka Województwa Mazowieckiego za wybitne zasługi i działalność na rzecz województwa mazowieckiego. Takimi wyróżnieniami zostało uhonorowanych w 2011 roku 15 organizacji pozarządowych.
4. Przeprowadzenie kolejnej edycji kampanii społecznej „Sam zdecyduj. Przekaż 1% na mazowieckie organizacje pozarządowe”, w której Marszałek Województwa wraz z Wojewodą Mazowieckim zachęcali mieszkańców Mazowsza do decydowania o przeznaczeniu pieniędzy z 1% ich podatku dochodowego poprzez przekazanie ich na działalność pozarządowych organizacji na Mazowszu. Plakaty promujące akcję zawisły m. in. w pociągach Kolei Mazowieckich oraz w siedzibach licznych wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz oczywiście w Urzędzie Marszałkowskim i jego delegaturach. W 2011 r. w województwie mazowieckim z Urzędem Skarbowym rozliczyło się 2 946 719 podatników na łączną kwotę 11 974 485 322,37 zł. Ponad 1,5 mln z nich przekazało swój 1% na rzecz Organizacji Pożytku Publicznego, co stanowiło ok. 66 procent wszystkich podatników z terenu Mazowsza. Łącznie dla OPP trafiło do ponad 93 mln zł. Gdyby swój 1% przekazało 100% Mazowszan kwota ta byłaby większa aż o 26,6 mln zł.
5. Nawiązując do ogólnoeuropejskich obchodów Marszałek Województwa Mazowieckiego zaprosił wolontariuszy i organizacje pozarządowe do udziału w konkursach: Mazowieckie Barwy Wolontariatu oraz Organizacja Przyjazna Wolontariuszom będących etapami wojewódzkimi ogólnopolskich konkursów, których organizatorem jest Sieć Centrów Wolontariatu w Polsce. Organizatorem konkursów był Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego we współpracy z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim. Konkursy były organizowane są pod auspicjami Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Warszawie.
W konkursie Mazowieckie Barwy Wolontariatu, zgodnie z regulaminem konkursu, Kapituła dokonała wyboru laureatów, którzy, jako zwycięzcy etapu wojewódzkiego zostali nominowani do finału ogólnopolskiego konkursu Barwy Wolontariatu. Ocenie Kapituły podlegały przede wszystkim: zaangażowanie, innowacyjność; skuteczność i partnerstwo w podejmowanych przez wolontariuszy działaniach. Decyzją Kapituły do finału ogólnopolskiego konkursu zakwalifikowane zostały 4 zgłoszenia, które w wyniku oceny jej członków otrzymały największą liczbę punktów. Tym samym laureatami konkursu Mazowieckie Barwy Wolontariatu zostali:
 - 1) Ewa Maria Śniegota – wolontariuszka Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Chorych na Raka „Szansa na Życie” z siedzibą w Sierpcu.
 - 2) Grupa wolontariuszy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mławie: Ania Mykoyan, Ilona Wiśniewska, Aleksandra Sarbiewska i Rafał Płocharczyk
 - 3) Klub młodego wolontariusza ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Grodzisku Mazowieckim.
 - 4) Grupa „Aktywne na emeryturze” – wolontariuszki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu: Maria Wysk, Czesława Górowska, Urszula Hanna BojarskaDodatkowe wyróżnienia przyznano:
 - 1) Grupie Wychowanek i Wychowawców z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego nr 2 w Warszawie.

- 2) Dorocie Monice Filipek – Sierosławskiej – Wolontariuszce współpracującej z Instytutem Papieża Jana Pawła II.
- 3) Członkom Szkolnego Koła Wolontariatu przy Gimnazjum nr 2 w Wyszkowie.
- 4) „Przyjaciołom Lwówianki” – grupie wolontariuszy z miejscowości Lwówek.
- 5) Romanowi Soroczyńskiemu – współzałożycielowi Uczniowskiego Klubu Sportowego „Zdrowy Targówek”.
- 6) Wolontariuszom Zespołu Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Caritas Archidiecezji Warszawskiej.

Celem Konkursu Organizacja Przyjazna Wolontariuszom było wyróżnienie organizacji i instytucji, które w sposób wzorowy organizują pracę wolontariuszy, przestrzegają wszelkich przepisów prawnych związanych z wolontariatem a ponadto angażowani przez nie wolontariusze mają możliwość rozwoju i samorealizacji, uczestnictwa w organizowanych przez organizację szkoleniach, akcjach i uroczystościach, organizacja, na co dzień dba o wolontariuszy, nagradza ich, dziękuje im za pomoc, oferuje wsparcie w trudnych chwilach panuje w niej atmosfera partnerstwa i życzliwości w pracy z wolontariuszami. Decyzją kapituły laureatami etapu wojewódzkiego konkursu, co wiąże się z nominacją do etapu ogólnopolskiego, zostały organizacje, których przedstawicieli zapraszam na scenę:

- 1) Fundacja Itaka,
- 2) Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Jawor,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie,
- 4) Stowarzyszenie Centrum Młodzieży Arka w Radomiu,
- 5) Fundacja *Academia Iris*,
- 6) Fundacja Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym „Zawsze Potrzebni”,
- 7) Bank Żywności SOS w Warszawie,
- 8) Fundacja Uniwersytet Dzieci,
- 9) STOWARZYSZENIE 61,
- 10) Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN,
- 11) Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego,
- 12) Grupa Edukatorów Seksualnych "Ponton",
- 13) Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Bielany,
- 14) Bank Gospodarstwa Krajowego.

IV. Wspólna realizacja zadań i projektów między samorządem województwa a organizacjami pozarządowymi odbywała się na podstawie zawieranych umów i porozumień. W ten sposób współpraca była formalizowana i opierała się na zasadach określonych w zawieranych porozumieniach. Ułatwiało to obu stronom współdziałanie, które opierało się na trwałych zasadach. Do wyróżniających się przedsięwzięć realizowanych na podstawie formalnych porozumień samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi możemy zaliczyć następujące działania:

1. W dniu 2 sierpnia 2011 r. podpisano umowę o współpracy partnerskiej pomiędzy Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów i Województwem Mazowieckim, przy realizacji projektu „Z funduszem sołeckim ku odnowie wsi”. Projekt zakłada kontynuację rozpoczętej w 2009 r. przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów, kampanii edukacyjno-promocyjnej której celem jest wspieranie procesu wdrażania i realizacji funduszy sołeckich, instrumentów wyodrębnionych w budżetach gmin, przeznaczonych do dyspozycji sołectw na realizację inicjatyw obywatelskich, służących poprawie warunków życia mieszkańców wsi. W ramach projektu przewidziano:
 - opracowanie i publikację 18 wkładek tematycznych w miesięczniku „Gazeta Sołecka”;
 - organizację 50 spotkań konsultacyjno – doradczych dla sołtysów i lokalnych liderów;
 - organizację trzydniowego wyjazdu studyjnego wraz z konferencją.
 Projekt realizowany jest w terminie od 1 maja 2011 r. do końca grudnia 2012 r.
2. W dniu 14 lipca 2011 r. podpisane zostało porozumienie o współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego i Federacji Organizacji Służebnych MAZOWIA

w realizacji projektu pn. „Budujemy współpracę na Mazowszu – od organizacji do Federacji” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Zakres merytoryczny projektu obejmuje promocję idei federalizacji i sieciowania organizacji pozarządowych na Mazowszu oraz wspieranie kompetencji i aktywizację organizacji członkowskich Federacji. Propozycja współpracy dotyczy wsparcia Federacji m.in. w informowaniu organizacji pozarządowych o poszczególnych wydarzeniach realizowanych w ramach projektu, umożliwieniu przedstawicielom Federacji Mazowia uczestniczenia w spotkaniach Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w celu prezentowania projektów dokumentów, rekomendacji, propozycji organizacji pozarządowych, które powstaną w czasie realizacji projektu, zapewnieniu aktywnego udziału urzędników w spotkaniach z organizacjami pozarządowymi oraz organizowaniu wspólnych spotkań. Federacja Mazowia w ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego informować miała o zakresie tej współpracy podczas poszczególnych wydarzeń, jak również przekazywać miała do Urzędu Marszałkowskiego informacje o przebiegu i efektach realizacji projektu. W ramach współpracy w roku 2011 przedstawiciele Federacji przeprowadzili analizę procesu konsultacji Programu współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi. Dane do analizy zebrane zostały na podstawie udostępnionych Federacji Mazowia dokumentów oraz rozmów z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego.

3. W obszarze promocji zdrowia Samorząd Województwa zawierał z organizacjami pozarządowymi następujące porozumienia:

- 1) w dniu 1 grudnia 2011 roku został podpisany list intencyjny pomiędzy Województwem Mazowieckim a Fundacją Urszuli Jaworskiej. Akt podpisania listu był w dużej mierze przypieczętowaniem dotychczasowej współpracy pomiędzy Fundacją Urszuli Jaworskiej, a Samorządem Województwa Mazowieckiego, a także wyrazem woli wspólnego działania na rzecz edukacji oraz promowania idei transplantologii wśród mieszkańców województwa.
- 2) porozumienie z Fundacją MSD dla Zdrowia Kobiet o współpracy w zakresie edukacji zdrowotnej dotyczącej profilaktyki raka szyjki macicy na obszarze województwa,
- 3) porozumienie z Fundacją MEDERI – pomóżmy Dzieciom na organizację VIII Konferencji Naukowej nt.: „Psychomedyczne skutki doznawania przemocy. Kontrowersje w przypadku podejrzenia o przemoc wobec dzieci”,
- 4) porozumienie z Drewnickim Stowarzyszeniem Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „EMPATIA” na organizację Konferencji pt. „Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego – zadania, możliwości wątpliwości”,
- 5) porozumienie z Fundacją Bank Mleka Kobiecego na zorganizowanie pikniku pt. „Mleko Mamy od wcześniaka do przedszkolaka”, który odbył się 5 czerwca 2011 roku w ogrodach Szpitala Klinicznego im. ks. Anny Mazowieckiej przy ul. Karowej 2 w Warszawie. Celem Pikniku Wcześniaka była animacja środowiska rodzin dzieci urodzonych przedwcześnie w Szpitalu Klinicznym im. ks. Anny Mazowieckiej oraz promocja karmienia piersią i pokarmem kobiecym. Dodatkowym elementem była akcja społeczna promująca powstanie Banku Mleka Kobiecego,
- 6) porozumienie ze Stowarzyszeniem Komitet Upowszechniania Karmienia Piersią na zorganizowanie szkolenia pt. „Szpital Przyjazny Dziecku”.

V. Tworzenie przez samorząd województwa i organizacje pozarządowe wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym wynika z postanowień wielu aktów prawa, ale również z woli prowadzenia zinstytucjonalizowanego dialogu z przedstawicielami sektora pozarządowego. Praca wielu zespołów, grup roboczych, komisji czy rad ma ogromne znaczenie dla pogłębiania dialogu obywatelskiego i wymiany poglądów w wielu sprawach ważnych dla obu stron. Bezpośrednie kontakty przedstawicieli administracji samorządowej i sektora pozarządowego dają nadzieję na skuteczniejszą komunikację i unikanie potencjalnych konfliktów podczas projektowania rozwiązań i polityk dotyczących obu stron. Wyróżniająca działania to:

1. W roku 2011 odbyło się pięć posiedzeń Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Rada składa się z 18 osób, w tym trzech przedstawicieli Marszałka Województwa Mazowieckiego, trzech przedstawicieli Sejmiku Województwa Mazowieckiego, przedstawiciela Wojewody Mazowieckiego oraz dziewięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych. Posiedzenia Rady odbyły się w terminach 7 lutego, 6 kwietnia, 15 czerwca, 7 września i 9 listopada. Tematyka prac MRDPP była szeroka i obejmowała m.in. konsultowanie wielu aktów normatywnych, a w tym projektu programu współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi na 2012 rok, opiniowanie założeń współpracy finansowej województwa z organizacjami pozarządowymi. Rada zapoznawała się z tematyką realizacji programu LEADER w województwie mazowieckim, otrzymała informacje w sprawie zadań Samorządu Województwa wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w kontekście współpracy z organizacjami pozarządowymi. Rada otrzymała również informację na temat prac nad perspektywą finansową na lata 2014-2020.
Członkowie MRDPP brali udział w pracach kapituły konkursów „Mazowieckie Barwy Wolontariatu” i „Organizacja Przyjazna Wolontariuszom”, zespołu mającego na celu opracowanie "Regionalnego Wieloletniego Planu Upowszechniania i Promocji Ekonomii Społecznej na Mazowszu oraz Rozwoju Instytucji Sektora Ekonomii Społecznej i jej Otoczenia na Mazowszu". Do stałych zadań Rady należało również typowanie przedstawicieli sektora pozarządowego do komisji konkursowych oceniających oferty organizacji pozarządowych składane w konkursach ogłaszanych przez Urząd Marszałkowski i Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej. W roku 2011 MRDPP podjęła 21 uchwał.
2. W dniu 12.04.2011 r. Uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego Nr 654/36/11 została powołana Mazowiecka Rada Przyrody. Do udziału w pracach Rady zostali zaproszeni przedstawiciele samorządu Województwa Mazowieckiego, administracji rządowej (centralnej i wojewódzkiej), instytucji naukowych i organizacji pozarządowych w tym z Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”, Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska oraz WWF Polska. Głównym zadaniem Rady jest wyznaczanie strategicznych działań na rzecz ochrony przyrody w regionie. Celem działalności Rady jest stworzenie podstaw do podejmowania spójnych decyzji związanych z zarządzaniem placówkami ochrony przyrody. Powołany organ ma również wspomagać proces tworzenia kompleksowego systemu obszarów chronionych w powiązaniu z założeniami planów zagospodarowania przestrzennego. W 2011 r. odbyły się dwa posiedzenia Mazowieckiej Rady Przyrody, w dniach 13.06.2011 r. oraz 13.10.2011 r.
3. W 2011 roku wyłoniony został nowy skład Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. W miesiącach lipiec-październik przeprowadzono wybory do Rady. W skład Rady weszły osoby reprezentujące bądź rekomendowane przez Stowarzyszenie Razem dla Niepełnosprawnych z Konstancina-Jeziornej, Stowarzyszenia Jestem z Płocka, Krajowego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych z Płocka, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Caritas Diecezji Radomskiej, Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym lub Fizycznym "Dobra Wola". W 2011 roku odbyło się 5 spotkań Rady. Do zakresu działania Rady należy:
 - 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - 2) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do realizacji praw osób niepełnosprawnych,
 - 3) opiniowanie projektów wojewódzkich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - 4) ocena realizacji programów,
 - 5) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez sejmik województwa pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.
4. Mazowiecka Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych powstała w 2009 roku, jako ciało doradcze Marszałka Województwa Mazowieckiego. Rada wspiera Marszałka m.in. we współpracy z organizacjami kombatanckimi oraz w ich integracji. Rada kładzie nacisk na współdziałanie z samorządami wszystkich poziomów i m.in. dzięki temu wiele związków kombatanckich korzysta z wsparcia samorządów lokalnych i organizuje spotkania integracyjne.

Rada sprzyja także koordynacji działań organów samorządu w sprawach dotyczących kombatantów. Rada w 2011 roku spotkała się na trzech spotkaniach plenarnych oraz w gronie prezydium (co 2-3 miesiące). Z jej inicjatywy organizowane były 3 spotkania integracyjne: Wielkanocne, z okazji Dnia Weterana i Opłatkowe. Dwa z nich były organizowane wspólnie z Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, co jest jedyną tego typu inicjatywą w kraju. Jest to nowa inicjatywa Rady i samorządu województwa w zakresie integracji kombatantów i integrowania się kombatantów mazowieckich oraz pozostałych województw.

VI. Wzmacnianie merytoryczne organizacji pozarządowych m. in. poprzez organizowanie przez Samorząd Województwa i uczestniczenie w realizowanych przez podmioty pozarządowe szkoleniach, seminariach, konferencjach odbywało się w każdym obszarze współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi. Wybrane działania wzmacniające merytorycznie organizacje pozarządowe to:

1. Organizacja przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie VIII Mazowieckiego Forum Partnerstwa Lokalnego „Partnerstwo na rzecz organizacji pozarządowych”. Celem konferencji było przekazanie organizacjom pozarządowym oraz innym instytucjom, które działają na rynku pracy wiadomości istotnych do nawiązania współpracy z samorządem lokalnym, zwłaszcza na rynku pracy. W forum uczestniczyło ponad 90 przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu Mazowsza. Pierwszego dnia Forum uczestnicy mieli możliwość zapoznać się z zadaniami realizowanymi przez WUP w Warszawie, a także z dokumentami określającymi obszary współpracy organizacji samorządowych z administracją samorządową i rządową. Drugi dzień konferencji poświęcony był głównie dobrym praktykom współpracy organizacji pozarządowych z partnerami.
2. Wśród wielu inicjatyw Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej służących zwiększaniu kompetencji działaczy organizacji pozarządowych wyróżnić należy:
 - 1) seminarium pn. "Organizacje pozarządowe w poszukiwaniu nowych inicjatyw i źródeł wsparcia do tworzenia i realizacji nowoczesnych programów pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie". Spotkanie miało charakter szkoleniowy, dotyczyło tematyki tworzenia programów z zakresu przemocy w rodzinie, poruszono kwestie formalne w obszarze współpracy organizacji z samorządem województwa w zakresie przyznawania dotacji, zwłaszcza sporządzania ofert i rozliczania projektów,
 - 2) seminarium pn. „Zadania samorządu wojewódzkiego dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikające z Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i projektu Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015”,
 - 3) seminarium pn. „Zadania samorządu wojewódzkiego dotyczące przeciwdziałania narkomanii wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i projektu Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016” prowadzone przez specjalistów z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
 - 4) konferencję „Uzależnienia i jak im przeciwdziałać”,
 - 5) konferencję „Organizowanie samopomocy w lokalnych środowiskach abstynenckich”.
3. Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego oraz Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych, WUP zorganizował w 2011 r. *Roczną Konferencję Podsumowującą wdrażanie PO KL na Mazowszu*. Spotkanie adresowane było do wszystkich Beneficjentów i potencjalnych Beneficjentów środków unijnych oraz do instytucji centralnych, samorządowych, jak też organizacji pozarządowych. W konferencji wzięło udział 217 osób, w tym m.in. Fundacja Czynnej Filantropii SATORIS, Fundacja POLPROM, Stowarzyszenie Samopomoc, Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Fundacja Światowa Polonia, Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Stowarzyszenie Rozwoju Gmin i Miast Powiatu Garwolińskiego, Fundacja Rozwoju. Główne cele konferencji to przede wszystkim przekazanie Beneficjentom aktualnych informacji dotyczących PO KL, podsumowanie dotychczasowego wdrażania PO KL,

zaprezentowanie działalności instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu, zaprezentowanie regionu jako skutecznego beneficjenta funduszy pomocowych, a także promocja i budowa pozytywnego wizerunku Europejskiego Funduszu Społecznego i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Podczas konferencji zaprezentowano również najciekawsze projekty realizowane przez beneficjentów Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie w ramach „Dobrych praktyk EFS”.

PODSUMOWANIE

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie Zarząd Województwa Mazowieckiego, nie później niż do 30 kwietnia każdego roku, przedkłada Sejmikowi Województwa Mazowieckiego sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni oraz publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej.

Roczny program Współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2011" został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 175/10 z dnia 8 listopada 2010 roku. W ciągu roku obowiązywania Program był dwukrotnie nowelizowany uchwałą Nr 3/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z 31 stycznia 2011 roku oraz uchwałą 94/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z 11 lipca 2011 roku.

Sprawozdanie powstało na podstawie informacji cząstkowych przygotowanych przez poszczególne departamenty i kancelarie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne.

Podsumowując kolejny rok współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi, zawiera w szczególności:

- 1) ocenę realizacji celów współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 2) podsumowanie działań podejmowanych w ramach współpracy finansowej i pozafinansowej w poszczególnych obszarach współpracy;
- 3) prezentację osiągniętych efektów współpracy;
- 4) analizę wykorzystania środków przekazanych organizacjom w formie dotacji – przypadających na poszczególne obszary współpracy oraz subregiony Mazowsza;
- 5) przykłady zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe przy wsparciu finansowym Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Niniejsze sprawozdanie jest elementem ewaluacji Programu na rok 2011 – podstawą dla oceny współpracy samorządu województwa mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz wniosków, mających wpływ na planowanie współpracy na lata następne.